

Matematiska Institutionen
KTH

Tentamen i Linjär Algebra, SF1604 14 december, 2010.

Kurseexaminator: Sandra Di Rocco

OBS! Svaret skall motiveras och lösningen skrivs ordentligt och klart. Inga hjälpmedel är tillåtna.

Betyg enligt följande tabell:

<i>A</i>	minst 35 poäng
<i>B</i>	minst 30 poäng
<i>C</i>	minst 25 poäng
<i>D</i>	minst 20 poäng
<i>E</i>	minst 15 poäng
<i>F_x</i>	13-14 poäng

Betyg *F_x* ger möjlighet till att komplettera till betyg *E*. Datumet och formen på kompletteringsprovet meddelas via email. **Skriv din email adress på tentamen.**

Del I

Totalt 15 poäng, inklusive bonuspoäng.

Bonus-poäng från KS1 kommer att läggas till de poäng i uppgift 1. Bonus-poäng från KS2 kommer att läggas till de poäng i uppgift 2. Den totala på uppgift 1(respektive 2) kan vara på högst 5 poäng.

- (1 p.) Bestäm k så att punkterna $(1, 2)$, $(2, 4)$, $(k, -1)$ ligger på en linje i $\mathbb{R}^2$.
  - (2 p.) Bestäm k så att vektorerna $(k + 3, 5, 4)$, $(5, k + 3, 5)$, $(k - 7, -5, k - 7)$ spänner upp ett plan i $\mathbb{R}^3$ (d.v.s ett delrum av dimension 2).
  - (1 p.) Bestäm k så att vektorerna $(k + 3, 5, 4)$, $(5, k + 3, 5)$, $(k - 7, -5, k - 7)$ utgör en bas till $\mathbb{R}^3$.
  - (1.p) Välj en k så att $B = \{(k + 3, 5, 4), (5, k + 3, 5), (k - 7, -5, k - 7)\}$ utgör en bas till $\mathbb{R}^3$ och skriv koordinaterna till vektorn $(1, 1, 1)$ (given här med koordinater i standardbasen) i basen B .

2. Betrakta följande matris:

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 2 \\ 1 & 4 & 1 \\ -2 & -4 & -1 \end{pmatrix}$$

- (2 p.) Bestäm samtliga egenvärden till A och tillhörande egenvektorer.
- (1 p.) Ange matrisen P och den diagonala matrisen D sådana att $P^{-1}AP = D$.
- (2 p.) Bestäm A^5 .

3. Låt M vara det linjära rummet:

$$M = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \text{ s.a. } 2x - y + 3z = 0\}.$$

- (a) (1 p.) Bestäm en bas till M .
 (b) (2 p.) Bestäm en ON-bas till M .
 (c) (2 p.) Visa att M är isomorft till $\mathbb{R}^2$.

DEL 2

Totalt 15 poäng, inklusive bonuspoäng. Bonus-poäng från uppsatsen kommer att läggas till de poäng i detta avsnitt. Den totala kan vara på högst 15 poäng.

4. Låt $T_\alpha : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara en linjär avbildning med matris (med avseende till standardbasen)

$$\begin{pmatrix} 2 & \alpha + 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & \alpha & \alpha - 1 \end{pmatrix}$$

- (a) (2 p.) Bestäm $\dim(\text{Ker}(T_\alpha))$, för varje $\alpha \in \mathbb{R}$.
 (b) (1 p.) Bestäm $\dim(\text{Im}(T_\alpha))$, för varje $\alpha \in \mathbb{R}$. (Obs $\text{Im}(T) = R(T)$ betecknar delrummet $\text{Im}(T) = \{\vec{v} \in \mathbb{R}^3, \text{ s.a. } \vec{v} = T_\alpha(\vec{w}) \text{ för någon } \vec{w} \in \mathbb{R}^3\}$.)
 (c) (2 p.) För vilken $\alpha \in \mathbb{R}$ är T_α diagonaliserbar?
5. Betrakta linjen $l \in \mathbb{R}^3$ av ekvation:

$$l : \begin{cases} 3x - y + 2z = 2 \\ x + 2y - z = 6 \end{cases}$$

- (a) (2 p.) Bestäm ekvationen av planet $\pi_1 \subset \mathbb{R}^3$ som innehåller l och punkten $(0, 0, 0)$.
 (b) (2 p.) Bestäm ekvationen av planet $\pi_2 \subset \mathbb{R}^3$ som innehåller l och är parallellt till linjen av parametrisekvation: $x = 2 + 3t, y = \pi + t, z = \sqrt{7} + t$.
 (c) (1 p.) Bestäm ekvationen av planet $\pi_3 \subset \mathbb{R}^3$ som innehåller l och är parallellt till linjen av ekvation: $x - y = 0, y + 2z = 0$.
6. Låt $S = (\vec{e}_1, \dots, \vec{e}_n)$ vara standardbasen till $\mathbb{R}^n$ och låt $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ vara den linjär avbildning sådan att

$$T(\vec{e}_i) = \begin{cases} 0 & i = 1 \\ \vec{e}_{i-1} & i > 1 \end{cases}$$

- (a) (1 p.) Skriv matrisen av T med avseende till standardbasen: $A = [T]_{S \rightarrow S}$.
 (b) (2 p.) Bestäm A^k för $k = 1, \dots, n$.
 (c) (2 p.) Bestäm $\text{Ker}(T^k), \text{Im}(T^k)$ för $k = 1, \dots, n$.

DEL 3

7. Låt $a_1, \dots, a_n$ vara reella tal. Följande matrisen kallas Vandermonde-matris:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ a_1 & a_2 & \cdots & a_n \\ a_1^2 & a_2^2 & \cdots & a_n^2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ a_1^{n-1} & a_2^{n-1} & \cdots & a_n^{n-1} \end{pmatrix}$$

- (a) (4 p.) Visa att $\det(A) = \prod_{1 \leq i < j \leq n} (a_j - a_i)$

- (b) (3 p.) Låt V vara ett vektorrum av ändlig dimension och $\vec{v}_1, \dots, \vec{v}_n \in V$. Visa att om det finns distinkta $t_1, \dots, t_n$ som uppfyller relationen

$$\vec{v}_1 + t\vec{v}_2 + t^2\vec{v}_3 + \dots + t^{n-1}\vec{v}_n = \vec{0}$$

Då gäller att $v_1 = v_2 = \dots = v_n = \vec{0}$.

8. (3 p.) Låt V vara ett vektorrum av ändlig dimension. Låt $\phi : V \rightarrow V$ vara en linjär avbildning med $\text{rang}(\phi) = 1$. Visa att $\phi \circ \phi = r\phi$ för något $r \in \mathbb{R}$.